

**Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis
Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et
Justitiæ, Sive Decisivi Discursus**

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in
quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus
respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum
luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque
omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. CC. Melevitana fideicommissi. An & quando vocatus ad
fideicommissum petere possit ab hærede gravato cautionem pro bonorum
conservatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

text. express. in d. l. fin. s. & si prafatam C. de iur. delib. un de propterea quamvis verius fit ut supra, legitimum per omissionem inventarii non amitti, minusque alia iura & credita qua haeres habet cum hereditate non confundi, dum est talis revocabilitet, ideoque facto casu restitutionis, sine dubio revivifunt, ideoque in ordi e ad fideicommissum universale defectus inventarii in nihilo praedictet, praeterquam quoad quandam malam praesumptionem exinde resultantem ob quam receptam habemus conclusionem, ut quoad ipsum haereditem gravatum eiusque successorem universalem dicta omiffio inventarii juncta cum aliquibus alienationibus inducat praesumptam consumptionem detractionum. Attamen effectus est idem, dum sive competant detractiones sive non, tenetur de proprio ac insolidum ad debita & legata ut advertitur apud Cyriac. contr. 5. nu. 97. & seq. Capp. Latr. consult. 12. num. 37 cum seq. Rot. dec. 399 nu. 24. & seq. par. 9. rec. dec. 17. nu. 39. & 19 par. 10 & frequenter.

Solumque dictae conclusionis effectus super non amissione legitime aliorumque jurium ac detractionum suffragari posset quoad eiusdem haereditis creditores, in quorum praedictum jurium confusio non inducitur juxta deducta per Franch. dec. 20. cum concordantibus, sive a simili cum alio tertio intereffato, sed quoad ipsum haereditem nulla cadit difficultas

Secus autem quoad aliam medietatem, quoniam cum hic haeres eius jura creditores representabant duplicem gereret personam, unam haereditis pro medietate, alteram vero cessionarii creditorum, sibi non poterat cessio suffragari pro ejus virili ratione incompatibilitatis, unde propterea resolvebatur in quietantiam juxta deducta apud Gregor. & Add. dec. 68. & 75. Franch. dec. 55. Add. ad Bar. dec. 420. & saepius sub tit. de credito Pro altera vero medietate in qua non erat debitor, recte dicta cessio operativa remanebat, ut ex ista persona agi posset ne dum contra dictum cohaereditem ejusque bona propria vel alia hereditaria, sed etiam contra bona particulari fideicommissi subiecta. Licet enim receptam conclusionem habeamus, quod tam pro re alieno testatoris quam etiam pro legitima & legatis, aliisque detractionibus non recurritur ad bona fideicommissi particulari subiecta nisi in subsidium, & quatenus alia bona non sufficiant, ex deductis per Fusar. 9. 692. Merlin. de leg. 1. lib. 2. tit. 1. q. 10. Bar. dec. 420. & add. dec. 693. Rot. dec. 49. post Patell. Ottob. dec. 206. & in aliis, Attamen id procedit quoad ipsum haereditem gravatum, sive quoad legatarios quantitatis ac etiam quoad creditores chyrografarios, non autem quoad creditores hypothecarios electionem habentes in vim hypothecae agendi ad bona sibi bene visa, eaque distraendi, cum non possit debitor cum fideicommissi quoad adijcit praedictare creditoribus ex deduct. per Ottob. d. dec. 206. & passim.

In proposito autem contributionis pro debitis legitime contractis de licentia Principis vel Superioris pro possessorem plurium fideicommissorum vel majoratum, sive pro reintegratione unius ex eis pro bonis ab eodem possessore distractis in vim Bullae Baronum, vel ex alia Principis facultate, an inter eadem fideicommissa intret contributum si contingat per mortem dicti possessoris illa in diversa personarum tranferri, habetur particulariter actum sub tit. de feud. ad mater. Bullae Baronum, in Romana contributionis de Cassis dist. 89.

MELEVITANA FIDEICOMMISSI

PRO

HOSPITALI ERIGENDO.

Responsum pro veritate.

An & quando vocatus ad fideicommissum petere possit ab haerede gravato cautionem pro bonorum conservatione,

SUMMARYM.

- 1 Fidei series.
- 2 Regulariter gravatus tenetur cavere.
- 3 Quod ad eam non teneatur filii primi gradus.
- 4 Respectu stabilium cautio recessit ab aula.
- 5 Distinguntur species bonorum, & pro quibus danda sit cautio.
- 6 Haeres gravatus non tenetur de mobilibus domus quae usu consumuntur.
- 7 De consilio prudentiali.

DISC. CC.

Cum Nicolaus instituta haerede Isabella filia istam gravasset ad restituendum post mortem haereditatem cuidam erigendo Hospitali, cuiusque nomine Episcopo ac Executoribus ab eo deputatis, Hinc ex istorum parte pro veritate consultus fui, An pro Hospitalis cautela, & ad impediendam bonorum distractionem dicta haeres gravata cogi posset ac deberet ad cautionem praestandam super bonorum conservatione, debitoque tempore restitutione.

Respondi quod in mero puncto juris regula est generaliter affirmativa per text. express. in l. 1. & l. cum Archimedorum Cod. ut in possess. legat. cum concordant. per Peregr. art. 40. num. 10. cum seq. & Fusar. 9. 515. ac saepius firmavit Rota praesertim apud Duran. decis. 260. nu. 7. decis. 168. & 582. par. 5. recen. dec. 193. par. 6. Romana fideicommissi de Rodianis 3. Junii 1647. Melit. Camerinen. fideicommissi 21. Maii 1649. Danozetto inter suas decis. 808 & in aliis. Et quamvis plerique velint ad huiusmodi cautionem non teneri filios primi gradus, quales in proposito erat haeres gravata, attamen id procedit, quoties restitutio facienda est aliis filiis, seu respective eiusdem gravati fratribus, secus autem si extraneo, ut ceteris allegatis firmatur d. decis. 168. num. 8. cum sequen. & decis. 582. num. 3. par. 5. recen.

Bene verum, quod licet iura praedicta hoc indistincte disponant, attamen respectu stabilium id recessit ab aula, ut restantur Molin. de primogen. lib. 1. cap. 15. num. 30. Peregr. d. art. 40. nu. 14. in fin. Gratian. disc. 222. n. 2. & 3. Cyriac. contr. 22. n. 34. Rota d. dec. 193. n. 2. & seq. par. 6. rec. ubi bona assignatur ratio facilitatis quam fideicommissarius habet recuperandi etiam a tertiis possessores bonorum stabilia quae nec occultari nec dissipari possunt.

JCA
antis

Hinc proinde quattuor bonorum species constituendas esse dixi, Primam scilicet bonorum stabilium, Alteram mobilium domus usui quotidiano destinatum, Terciam pecuniarum, & nominum debitorum ac solventium, aliorumque mobilium ad industriam seu conservationem per testatorem habitorem, Et quartam censuum redimibilium ad formam Bullae,

Quoad primam dixi nullam videri exigendam esse cautionem ex superius dictis, solumque sufficere videri inventarium, seu diligentem descriptionem cum omnibus eius membris, qualitatibus, quantitatibus, & confinibus, dum ita Hospitali consultum remanebat, Nullamque pariter cautionem exigendam videri in secunda specie illorum mobilium domus, quae ad usum quotidianum sunt destinata, dum ista usu consumuntur, atque de illis haeres gravatus non tenetur reddere rationem, neque illorum restitutionem compensare cum suis detractionibus, ut plene probatur *dec. 530. & 535 par. 5. recen. Ottobon. decis. 47. num. 3 in Bonor. fideicom. de Barbettis 19. Iunii 1654 coram Bichio, & in aliis, Licet in ista Conclusio moderno tempore declarata fuerit, ut non procedat in mobilibus solidae materiae, quae ex usu quotidiano non consumuntur, in Bonor. fideicom. de Bolognini 4. Februarii 1654. & 29. Novembris 1655. coram Cerro, prout teneretur quando talia mobilia gravatus venderet atque pretium in pecunia vel bonis conservabilibus obtineret, & sic dari potest etiam casus restitutionis, at tamen dixi quod videbatur rigor nimis inordinatus.*

Quovero ad tertiam speciem, dixi intrare de plano necessitatem cautionis, qua non praestita intrarent remedia in allegatis iuribus tradita, Verum cum testator expresse mandasset nomina debitorum ac pecunias domi repertas investiiri debere in emptionem bonorum stabilium seu annuorum reddituum, idcirco non intrabat cautio, sed recte executores petere possent, ut fieret investimentum juxta praecipuum testatoris, quod est pro lege servandum, atque ad id sine dubio haerem cogi posse censui dum lex erat clara.

Demum quoad census, licet rigorose pretendi possent cautio, cum sit tertia species bonorum dissipatione de facili subiecta, unde illam etiam in locis montium, quae censibus aequipollent admissam ha-

bemus in allegatis *decis. 168. & 171. par. 11. ibi infra dicendis, consulendum censui dictam hanc ad id urgendam non videri, dum facta cautio dici poterat Hospitali, inhibendo debitorum suarum, ne census redimerent cum dicta Isabella depositato pretio in Monte pietatis, seu alio loco ad effectum reinvestiendi ad commodum ditatis cum scientia & consensu executionum enim Hospitalis reddebatur tutum, quia de illa ita inhibiti solvere non poterant, ut advenit *dec. 828. Dunozeiti.**

Dixi autem benigne procedendum esse in ista haerede gravata, ne irritaretur ac dissiparetur aliorum favorem, tam de dotibus maternarum de legitima, quae imponebat tertiam partem hereditatis liberè detrahendam non obstantem vis testatoris dispositione, dum hic non adhibuit cautelam, quam vocant *So. cum jun. con. 12. par. 1. de qua bene Ottob. dec. 100. & in sua materia de legitima, & detrah. Advertendo quod non sufficiebat inducere dictam haerem, ut legatum non pereret, neque de illa disponeret, cum ea non disponente peti possent per haerem adhibito, sed quod opus esset benevolentiam committere procurare, per quam remissa aliqua pecunia quantitate forte consumpta, totum quod fuerat assicureretur pro Hospitali absque alia detractione dotium maternarum vel legitima, in qua detractiones recte poterat dicta Isabella dicere reputare pecunias & nomina debitorum, & sic in re cautionem vel investimentum, seu impeditum exactio, ac administrationis, aliisque necessitatibus. Idcirco dixi cum cautela procedendum magisque prudentialiter, quam per rigorem regulas negotium gubernari debere, Admittendam, quod etiam in dicta Isabella non consistit inventarium, seu minus legitime, non per totum restituere possent dictae detractiones tam legitime dotium maternarum, dum ex veriori praesumptio cepta sententia ob omissionem inventarii non restituitur legitima, neque inducitur constitutum, nisi quoad creditores & legatarios, & fideicommissarios particulares, non autem universalem, quoad fideicommissarium universalem.*

